Secţiune 1.01 Moş Andrei nebunu’

Noaptea pe la unu
Trage cu tunu
Şi mănâncă matele
Şi împuşca ratele

Pe nebunul Andras l-au omorât ţiganii în timp ce era pe balta la pescuit. Eu nu m-am dus la înmormântarea lui. În timp ce-şi urmarea pluta cu vârful vopsit în roşu, ţiganii i s-au strecurat în spate şi i-au înfipt cuţitul chiar în inimă. Propriul sau cuţit, se zice. I l-au luat dintr-o teaca ponosita ce-i atârna de sold. L-au înjunghiat, ce mai.

Nu, nu e sigur ca nebunul era Andras. Cum la fel de nesigur e ca Andras era mai mult sau mai puţin nebun. Mai mult lunatec, da, sau mai degrabă. Însă lumea îl făcea nebun. Mai ales copiii. Strigau după el. Ori aruncau cu pietre.

La înmormântarea lui nu m-am dus că-mi era frica de morţi. Şi de coşciugele lor. Şi nici nu-mi amintesc dacă l-a îngropat un popa Ortodox sau un preot Catolic. Nu mi-o fi spus nimeni. N-aveam decât 8 ani pe vremea aceea, ma speriam și de umbra mea, noaptea mai ales. Nu treceam pe lângă cimitir de unul singur. Mai degrabă m-aş fi dus la biserică.

Ce nu-mi plăcea la biserica era fumul de la lumânări şi statul în picioare. Mereu cu ochii-n patru şi când vedeam pe alţii făcându-şi cruce, hop şi eu. Unii-şi făceau cruci de nu mai terminau. După cât de păcătos se simţea fiecare.

Preferam pescuitul.

— Gata, s-a terminat! a făcut mama. A făcut şi tata. Ce vrei, să te-njunghie şi pe tine ca pe nebunul Andras?

Mai avusesem de-a face cu ţiganii, pe balta. De câte ori… Ne luau betele, mărunţişul din buzunare şi ţigările. Foarte rar hainele de pe noi şi niciodată viaţa, până la întâmplarea amintita mai sus. Pe vecinul de peste drum, Gyury, care era cu doi ani mai mare ca mine, l-au lăsat în curu’ gol şi, taică-său, când l-a văzut, i-a aruncat cârpa cu care tocmai îşi ştergea lanţul de la bicicleta. I-a spus ca deocamdată nu-şi poate permite să-i cumpere alte schimburi.

Pe cei ce l-au omorât pe nebunul Andras, i-au condamnat cu câte 20 de ani de închisoare. Erau fraţi. Unul din ei şi-a tăiat venele în celula iar celălalt a ieşit după 5 ani. Lae. Probabil de la Nicolae. Din când în când se mai dădeau amnistii şi graţieri. Raţiuni de stat şi de echilibru social. Trebuia testata vigilenta cetăţeanului. Când a ieşit, Lae, s-a pomenit aşteptat o hoarda de ţigancuse abia intrate în pubertate. După nici două zile, s-a îndrăgostit nebuneşte de Esmeralda şi a şi cerut-o de nevasta părinţilor acesteia. Esmeralda avea 13 ani. Dar părinţii fetei i-au spus-o negru în faţă. Bani. Fata trebuie cumpărată. N-am bani, a zis Lae. Atunci du-te şi te spânzura, a primit replica. Fără bani nu se face nunta. Aşa ca Lae s-a dus şi s-a spânzurat, într-o noapte, de craca unui cireş în faţa bordeiului în care locuia Esmeralda. Se prea poate ca Dumnezeu i-a făcut dreptate nebunului Andras.

Nici la înmormântarea lui Lae nu m-am dus.

M-am mai dus, în schimb, la pescuit. Mai pe furiş, mai pe aşa, fără încuviinţarea mamei. Peştii îi dădeam vecinilor sau îi aruncam pisicii. Dar cu fereala. De când am avut accidentul (ma lovise o maşina pe trecerea de pietoni) încercam mereu să mă întâlnesc cu Andras. Voiam să-l întreb neapărat, între patru ochi, despre anumite lucruri. Voiam să-i cunosc părerea. Şi mai voiam să-i cer iertare ca strigasem după el şi aruncasem cu pietre. Dar n-am avut şansa să-l întâlnesc. Încă. După povestea cu ţiganii, Andras a mai rarit-o cu pescuitul. Deşi nu sunt sigur. De fapt şi baltile s-au mai rarit, începuseră să fie asanate. Stătea mai mult pe-acasă, învârtindu-se prin grădină. Andras. Crescuseră balarii la el. Alţii spun că l-au văzut cutreierând periferiile după noi ochiuri de apă. Uneori îl pândeam pe străzi neştiind după ce colţ ar putea să apară. Îl cunoşteai după mers. Ca mergea saltat. Mergea ca şi cum ar fi trecut un pârâu pe o punte de pietroaie. Cu paşi foarte mari. Pe cap purta un basc aproape negru, îndesat peste urechi iar de curea îi atârna cuţitul cu lama lunga şi ruginita, vârât într-o teaca de piele. Din câte se ştie, nu vorbea. Nici nu era mut. Saluta, doar, cu palma deschisa la tâmpla, militareste.

Poate din cauza cuţitului îi spuneau oamenii nebun. Ce cuţit, se

mai minunau. Ce cuţit lung şi ruginit. Procurorul a vrut să i-l retina ca proba la proces, însă Andras nu s-a învoit, aşa ca îl poartă şi acum tot la curea, balabanindu-i-se pe lâga sold.

Ori poate din cauza înfăţişării. Deşi nu avea o înfăţişare ieşita din comun. Eventual cizmele din cauciuc, procurate de la fabrica de guma, pe care le purta indiferent de anotimp şi stare a vremii.

Sau poate că-i spuneau nebun din cauza privirii. A ochilor mari şi întunecaţi, înfundaţi în orbite. Care te sfredeleau. Până ţi se urca sângele-n cap. Ori poate-l numeau nebun din toate aceste motive la un loc şi încă altele. Numai la înmormântare, când l-au bocit o mâna de babe, nu i-au mai spus nebunu', ci „bietul Andras". Personal, eu nu le-am auzit dar se zice.

Câte nu se zic.

După ce toate baltile din periferia noastră au fost asanate, pe locul lor s-a construit o termocentrala pe carbune. Carbune de slaba calitate, în jurul termocentralei s-au adunat munţi întregi de steril. Peisajul cartierului s-a schimbat radical.

Într-o zi, m-am întâlnit cu un fost coleg de serviciu al tatălui meu ce lucra tocmai la termocentrala.

— Salut! zic.

— Salut! zice şi el.

— Ce mai faci?

— N-o să-ţi vină sa crezi, mai zice el, dar din când în când, apare ca din senin, în tabloul central, un bătrân fioros. Are o coasa în spinare iar la sold îi atârna o sabie cât toate zilele.

— Asta e nebunu' Andras, i-am răspuns. Coasa aceea e un simplu bat de pescuit, iar sabia, un cuţit cu lama mai lunga şi ruginita. Probabil era în căutarea unei bălţi.

— Eşti sigur? a făcut el stupefiat. De unde-l cunoşti?

— Bineînţeles că-l cunosc. L-au omorât ţiganii cu vreo 20 de ani în urmă. Locuieşte la mine-n cartier, dincoace de calea ferată.

— Du-mă până la el, m-a rugat fostul coleg al tatălui meu.

— Bine, te duc, am zis eu.

— Mâine?

— Mâine.

— Şi de ce-şi cauta balta tocmai în termocentrala?

Aşa că ne-am dus mâine. Însă ori nu era acasă ori n-a vrut să ne deschidă. Casuta era din pământ, joasa şi părea atât de şubreda încât aveai senzaţia că o să se pravaleasca în capul primului îndrăzneţ ce-i va calca pragul. Am întrebat o baba ce-a trecut pe lângă noi, dar nu ştia nimic. A zis doar „bietul Andras". Pe urma am întrebat un moşneag care şi el trecea pe lângă noi. Nu ştia nici el nimic. Pe urma am fost noi acostaţi, de data asta, de un bărbat cu obrazul smead, lung, puţin desirat, purta un palton cafeniu. Ne-a explicat ca îl văzuse pe Andras cu două ceasuri mai devreme, trecând podul peste Calea Sagului. Mergea, probabil, la pescuit.

— Păi ce, e dus cu pluta? a întrebat fostul coleg de serviciu al tatălui meu. Pe o vreme ca asta?

— Aşa spunea şi lumea despre el, că ar fi fost nebun.

— Bietul de el, a făcut o alta baba, trecând pe lângă noi.

Ploua mărunt şi cred că era un frig pătrunzator. Ne-am despărţit.

— Şi totuşi, ce voiai cu Andras? am întrebat înainte de a ne desparţi.

— A, nu mare lucru. Am cunoscut deunazi un tip, Lae. M-a rugat, în caz că întâlnesc un pescar nebun, Andras, să-i transmit ceva. Era foarte insistent. Poate altă dată.

— Da, poate, am zis eu, devenit dintr-odată nepasator.

Nu l-am mai văzut pe Andras de-atunci şi nici de alţii n-a mai fost văzut. De fapt, la puţin timp după încercarea mea de a-l întâlni în propriul bârlog, casa i-a fost demolata. În locul ei s-a ridicat un bloc muncitoresc cu patru etaje.

e Costel Babos

Copyrightul e acestor povestiri aparţine autorilor.
Website design şi conţinut e Ivy & Co.
(online)